

N á v r h

ZÁKON

ze dne 2018,

kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 116/2008 Sb., zákona č. 121/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 294/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 286/2009 Sb., zákona č. 320/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 80/2011 Sb., zákona č. 180/2011 Sb., zákona č. 185/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 367/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 466/2011 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 385/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 155/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 182/2014 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 205/2015 Sb., zákona č. 298/2015 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 264/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 460/2016 Sb., zákona č. 93/2017 Sb. a zákona č. 99/2017 Sb., se mění takto:

1. § 133 včetně nadpisu zní:

„§ 133

Příplatek pedagogického pracovníka

(1) Pedagogickému pracovníkovi⁴⁵⁾, který vedle přímé pedagogické činnosti vykonává také specializované činnosti, k jejichž výkonu jsou nezbytné další kvalifikační předpoklady⁴⁷⁾, se poskytuje příplatek ve výši 2 500 až 3 500 Kč měsíčně.

(2) Učiteli za výkon práce třídního učitele, vedoucího oddělení na konzervatoři nebo základní umělecké škole nebo vedoucího studijní skupiny na vyšší odborné škole přísluší příplatek ve výši 2 500 až 3 500 Kč měsíčně.

Čl. II

Účinnost

1. Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2019.

Důvodová zpráva

Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu, hlavní principy navrhované právní úpravy a nezbytnost navrhované právní úpravy

1.1. V současnosti je výše **příplatku za výkon specializovaných činností** určena v § 133 zákoníku práce ve výši 1 000 až 2 000 Kč měsíčně. Výše tohoto příplatku se od jeho zavedení v roce 2004 dlouhá léta nenavyšovala, přestože tarifní část platů i průměrné platy pedagogů výrazně rostly. Výkon specializovaných činností si vyžádá průměrně 20 hodin práce měsíčně navíc oproti práci pedagogů, kteří specializovanou činnost nevykonávají. Přepočteno na hodinu práce obdrží v současnosti pedagog vykonávající některou ze specializačních činností pouze 50 až 100 Kč. Ředitelé škol přiznávají pedagogům specializační příplatek většinou u jeho dolní hranice. Přitom podmínkou k získání tohoto příplatku je absolvování náročného studia k výkonu specializovaných činností v rozsahu minimálně 250 hodin (toto studium musí být akreditováno MŠMT v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků), které si pedagogové navíc často platí ze svého (cena za toto studium činí přibližně 10 000 Kč). Proto se navrhuje, aby byl specializační příplatek navýšen na 2 500 až 3 500 Kč měsíčně. Přepočteno na hodinu práce by šlo o 125 až 175 Kč, což stále není mnoho (je to méně, než činí průměrný hodinový plat učitele). Pokud by vnikl pozměňovací návrh, aby částka vzrostla na 3 000 až 4 000 Kč, byla by její výše adekvátnější, obzvláště s ohledem na připravované další zvyšování tarifní části platu pedagogů a předpokládaný růst průměrného platu pedagogů i hodinového platu v příštích letech. Navýšení tohoto příplatku již Poslanecká sněmovna v minulosti odhlasovala ve 3. čtení v rámci komplexní novely zákona o pedagogických pracovnících. Senát odhlasoval pozměňovací návrh senátora Zdeňka Papouška – v něm došlo oproti původní verzi k navýšení tohoto příplatku na 2 000 až 3 000 Kč měsíčně. Nakonec ale nebyla senátní ani poslanecká verze novely zákona o pedagogických pracovnících Poslaneckou sněmovnou schválena. Považujeme za nevhodné spojit novelizaci zákoníku práce s novelizací zákona o pedagogických pracovnících, a proto předkládáme tuto novelu zákoníku práce znovu a samostatně.

Přikládáme výčet všech specializovaných činností, jak je uvádí vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků:

§ 9

Studium k výkonu specializovaných činností

(1) Studium získává jeho absolvent další kvalifikační předpoklady pro výkon specializovaných činností, kterými jsou:

- a) koordinace v oblasti informačních a komunikačních technologií,*
- b) tvorba a následná koordinace školních vzdělávacích programů a vzdělávacích programů vyšších odborných škol,*
- c) prevence sociálně patologických jevů,*
- d) specializovaná činnost v oblasti environmentální výchovy,*
- e) specializovaná činnost speciálního pedagoga v oblasti školské logopedie, nebo*
- f) specializovaná činnost v oblasti prostorové orientace zrakově postižených.*

(2) Studium v délce trvání nejméně 250 vyučovacích hodin se ukončuje obhajobou závěrečné písemné práce a závěrečnou zkouškou před komisí. Po jejím úspěšném složení získává absolvent osvědčení.

1.2. **Příplatek za výkon práce třídního učitele** v současnosti není součástí zákoníku práce. Třídní učitelé pobírají tzv. zvláštní příplatek, jehož výši určuje nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě. Jeho současná výše je 400 až 1 300 Kč měsíčně. Výkon práce třídního učitele si vyžádá průměrně 20 hodin práce měsíčně navíc oproti práci učitele, který není třídním učitelem. Přepočteno na hodinu práce obdrží v současnosti třídní učitel za práci navíc pouze 20 až 65 Kč. Ředitelé škol přiznávají třídním učitelům zvláštní příplatek většinou u jeho dolní hranice. Proto se navrhuje, aby byl příplatek za výkon práce třídního učitele navýšen na 2 500 až 3 500 Kč měsíčně. Přepočteno na hodinu práce by šlo o 125 až 175 Kč, což stále není mnoho (je to méně, než je průměrný hodinový plat učitele). Pokud by vnikl pozměňovací návrh, aby částka vzrostla na 3 000 až 4 000 Kč, byla by její výše adekvátnější, obzvláště s ohledem na připravované další zvyšování tarifní části platu učitelů a předpokládaný růst průměrného platu učitelů i hodinového platu v příštích letech. Zavedení a zvýšení příplatku za výkon práce třídního učitele již Poslanecká sněmovna v minulosti odhlasovala ve 3. čtení v rámci komplexní novely zákona o pedagogických pracovnících. Senát odhlasoval pozměňovací návrh senátora Václava Homolky – v něm došlo oproti původní verzi k navýšení tohoto příplatku na 3 000 Kč měsíčně. Nakonec ale nebyla senátní ani poslanecká verze novely zákona o pedagogických pracovnících Poslaneckou sněmovnou schválena.

Považujeme za nevhodné spojovat novelizaci zákoníku práce s novelizací zákona o pedagogických pracovnících, a proto předkládáme tuto novelu zákoníku práce znovu a samostatně.

Pokud bude tato novela přijata, vyžádá si novelizaci nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě ohledně zvláštního příplatku v části „I. skupina - Práce se zvýšenou mírou neuropsychické zátěže nebo jiným možným rizikem ohrožení zdraví nebo života“ (vypuštění věty „2.1. výkonem práce třídního učitele, vedoucího oddělení na konzervatoři nebo základní umělecké škole nebo vedoucího studijní skupiny na vyšší odborné škole,“).

Připojujeme soupis činností třídních učitelů vycházejících z ankety mezi třídními učiteli:

- Řešení konfliktů a výchovných problémů
- Řešení a omlouvání absence
- Individuální vzdělávací plány
- Výběry peněz od žáků - kina, divadla, fotografie...
- Osobní jednání s rodiči
- E-mailová komunikace s rodiči
- Kontrola zápisů v třídní knize
- Plány pedagogické podpory
- Získávání písemných souhlasů od rodičů ke všemu (seznámení se školním řádem, souhlas k fotografování, souhlas s poskytováním poradenských služeb aj.)
- Správa elektronické agendy žáků
- Vedení spisu každého žáka (zakládání a zapisování veškerých písemností do matriky)
- Organizace třídních schůzek a konzultací, včetně zápisů z jednání s rodiči
- Estetizace tříd
- Telefonické jednání s rodiči
- Školy v přírodě a další mimoškolní akce a výlety
- Agenda k vysvědčení
- Příprava podkladů na pedagogickou radu
- Jednání s OSPOD, vyplňování zpráv pro OSPOD, soudy, pojišťovny a Policii ČR, vydávání potvrzení rodičům, kolik za své dítě ve škole platí.
- Spolupráce a konzultace s ostatními pedagogy v zájmu žáků
- Vedení třídnických hodin
- Vedení dokumentace
- Měsíční počítání absence pro školní jídelnu z důvodu financování dotovaných obědů žáků
- Individuální konzultace třídní učitel-rodič-žák

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky a s mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy České republiky

Zákon je v souladu ústavním pořádkem a neodporuje žádným mezinárodním smlouvám podle čl. 10 Ústavy České republiky.

3. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, na rozpočty krajů a obcí

V případě specializačního příplatku dojde ke zdvojnásobení nákladů oproti současnosti (ze středové hodnoty 1 500 Kč měsíčně se navyšuje na novou středovou hodnotu 3 000 Kč měsíčně), výdaje státního rozpočtu bude tudíž potřeba navýšit o 50 milionů Kč ročně. U příplatku za výkon práce třídního učitele bude potřeba navýšit rozpočet kapitoly školství o 2 miliardy Kč ročně (ze středové hodnoty 850 Kč měsíčně se navyšuje na novou středovou hodnotu 3 000 Kč měsíčně).

Dlouhodobým celospolečensky akceptovaným cílem je, že se budou průměrné platy učitelů postupně zvyšovat, dokud nedosáhnou 130 % průměrných mezd v ČR. Viz následující usnesení: *"Poslanecká sněmovna I. podporuje navyšování výdajů kapitoly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy určených prioritně pro předvídatelné a transparentní financování regionálního školství a také veřejných vysokých škol s cílem zajistit stabilitu vzdělávací soustavy a zvyšování kvality vzdělávání, II. doporučuje vládě České republiky, aby od 1. 9. 2018 zvýšila platy učitelů o 15 procent a ostatních pracovníků ve školství nejméně o 10 procent, pro dosažení průměrného platu učitele 130 procent průměrné mzdy ve státě nejpozději v roce 2020..."* Navýšení tohoto příplatku jde stejným směrem, navíc odstraní významnou nerovnováhu v ocenění práce třídních učitelů, která je v současnosti naprosto podhodnocena.

Navrhované změny nemají žádné relevantní ani negativní dopady na rozpočty krajů a obcí. Jedná se o přímo určené prostředky za státního rozpočtu.

4. Zhodnocení korupčních rizik

Návrh nepřináší žádná korupční rizika.

5. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s právem EU.

Zvláštní část

Čl. I

K bodu 1.

Navýšení příplatku za výkon specializovaných činností. Zavedení příplatku za výkon práce třídního učitele a určení jeho rozsahu.

V Praze dne 25. dubna 2018

Marek Výborný, v.r.

Pavel Bělobrádek, v.r.

Jan Bartošek, v.r.

Marian Jurečka, v.r.

Stanislav Juránek, v.r.

Jan Čížinský, v.r.

Jiří Mihola, v.r.